

Karolina Rolińska
Wydział Chemiczny PW

Wolność i bezpieczeństwo w społeczeństwie cyfrowym

Podany temat wolności i bezpieczeństwa jest obecnie szeroko dyskutowany. W erze mediów społecznościowych granice między wspomnianymi wartościami są bardzo delikatne. Co więcej, niekoniecznie wszystkie osoby, które udostępniają dane, mają wystarczającą wiedzę na temat ich ochrony i tego, co może się stać po ich przesłaniu. Uważam, że ważna jest równowaga między wolnością, a bezpieczeństwem. Podobnie jak w wielu innych przypadkach, uważam, że potrzebne jest odpowiednie wykształcenie w tej dziedzinie. Tylko dzięki zrozumieniu tematu ludzie będą mogli świadomie podjąć decyzję, w przypadku potrzeby dodatkowej ochrony. Wyzwanie, przed którym stoimy obecnie jako społeczeństwo cyfrowe, polega na jasnym wyjaśnieniu użytkownikom końcowym, jakie dokładnie są konsekwencje w przypadku określonych ustawień prywatności. Takie informacje nie powinny być ukryte ani przesadnie zawite, należy formułować je w sposób zrozumiały dla wszystkich użytkowników.

Jednak wolność w omawianym kontekście może dotyczyć również celowo udostępnianych treści. W tym momencie pojawia się pytanie, gdzie wolność innych zaczyna nas ograniczać. Związane jest to również z tematem ochrony dzieci przed nieodpowiednimi treściami, gdy często mają więcej wiedzy na temat nowych technologii niż ich rodzice. Młodzi ludzie wychowujący się w tak zwanym społeczeństwie cyfrowym, mają problem ze sprostaniem pokusie jaką jest technologia. Jest ona szczególnie atrakcyjna dla odbiorców, którzy niekiedy nie znają alternatyw spędzania wolnego czasu. Ponadto, co niepokojące technologia zaczyna stanowić inną, często bardziej atrakcyjną, kolorową rzeczywistość. Uważam, że również w tym przypadku rozwiązaniem jest edukacja. Pojawiają się funkcje bezpieczeństwa związane z wiekiem użytkownika. Ograniczenia treści, jak i czasu spędzanego na platformie. Jednak w tym przypadku mają tendencję do niepowodzenia, szczególnie w przypadku nastolatków. Uważam, że dedykowane zajęcia powinny być prowadzone po obu stronach, ponieważ żyjemy w dynamicznie zmieniającym się społeczeństwie, w którym proces uczenia się musi odbywać się na różnych etapach życia.

W kolejnych latach elektronika będzie jeszcze bardziej spersonalizowana i obecna w życiu codziennym. Dużą popularnością cieszą się już nie tylko telefony komórkowe, czy komputery, ale powstaje duża ilość e-sprzętów oraz elektroniki użytkowej. Powstają również projekty w których to niemal całe mieszkanie stanowi współskomunikowaną całość, którą można sterować przy pomocy głosu. Jeszcze kilka/kilkanaście lat temu podobna wizja była prezentowana jedynie w książkach, czy filmach z grupy fantastyki naukowej. Prowadziło to będzie do stale rosnącej ilości danych dostarczanych przez użytkowników, w tym szczególnie wrażliwych informacji, takich jak nasze zdrowie lub nawyki. Coraz częściej w dyskusji publicznej pojawia się kwestia ubezpieczeń i ich kosztów ustalanych na podstawie danych, które mogą w przyszłości być pozyskiwane od usługodawców. Ponadto, aplikacje zakupowe przekazując dane do ubezpieczycieli będą podawały informacje dotyczące stylu życia i nawyków. Aplikacje medyczne pozwolą na umawianie się na wizytę lekarską, odbiór wyników, czy odbioru medykamentów. Sytuacja ta prowadzić może do segregacji ze względu na stan zdrowia, czy w przypadku predyspozycji genetycznych.

Między innymi dlatego właśnie kluczową kwestią jest ochrona informacji, jednakże w tym samym czasie należy pamiętać o założeniu bezpłatnego Internetu, którym jest bezpłatne

dzielenie się informacjami. Stanowi on sieć ogólnoswiatową powalającą na połączenia pomiędzy komputerami. Społeczność z niego korzystająca stanowi wielomiliardową grupę, która stale się powiększa. Należy pracować nad optymalnym rozwiązaniem, z jednej strony świadomego udostępniania danych, a z drugiej strony na ochronę danych wrażliwych. Ponadto nie powinniśmy zapominać o ochronie przed nieodpowiednimi treściami nieletnich lub dla osób, dla których może to spowodować pogorszenie stanu zdrowia, np. osób z padaczką. Nowe technologie niosą za sobą wiele możliwości, lecz istotnym jest, aby patrzeć krytycznie na proponowane rozwiązania. W przyszłości konieczne będzie również wypracowanie technik pozwalających na ochronę bez ingerowania w wolaść użytkowników, jeżeli takowy konsensus jest możliwy.